

En mühim deniz silâhı Tayyare gemileri

Tayyare gemileri olmadıkça zırhlıların büyük iş göremeyecekleri meydana çıktı

Bir müddettenberi büyük deniz devletleri inşaat programlarında tayyare gemilerine en mühim yer ayırmağa başlamışlardır. Bir zamanlar başlıca tahsisat zırhlılara verilirken şimdi bunun yerini tayyare gemileri almıştır. Bir Fransız gazetesi bu münasebetle yazdığı makalede diyor ki:

Amerika parlamentosu son zamanlarda harp gemisi inşası için büyük tahsisat kabul etti. Fakat bu tahsisat ile yapılacak gemiler arasında zırhlı yoktur. Yalnız kruvazör, torpido muhribi ve tayyare gemisi inşa edilecektir. Bu yolda bir karar verilmesi Mercan denizi ve Midway deniz muharebeleri hakkında ve yılmış olan raporların neticesidir.

Diğer taraftan İngiliz Bahriye Nezaretinin de bu yolda neticelere vardığı anlaşılmalıdır. Mihver tayyarelerinin Akdenizde büyük bir İngiliz vapur kafilisine yaptıkları hücum zırhlı taraftarlarıyla düşmanları arasındaki mücadeleyi şiddetlendirmiş ve zırhlı düşmanlarına yeni deliller vermiştir. Bunların kanaatine göre bir filonun bel kemiği artık zırhlılar değil tayyare gemileridir.

Tayyare gemisi taraftarlarının dayandıkları en kuvvetli delil Pearl Harbour ve Seylân hareketleridir. Pearl Harbour taarruzu 4 tayyare gemisi tarafından yapılmıştır. Bu gemilerde 150-200 tayyare bulunuyordu. Japon tayyareleri 35.6 lık 38 lik, hattâ 40.6 lık toplarıyla bir tek atış yapmağa vakit bulmadan Amerikan zırhlılarının üçte birini taharebe dışı ettiler.

Seylân adasına yapılan akına beş Japon tayyare gemisi iştirak etmiştir. Akdenizde İngilizler 1941 senesi başlarında mühim tayyare gemileri kullanmak suretiyle birçok vapur kafilelerini geçirmişlerdir.

Gün geçtikçe tayyare gemisi zırhlılar için daha lüzumlu oluyor. Yalnızca hareket eden zırhlılar büyük tehlikelere maruz kalmışlardır. Bismark Alman zırhlısının batırılmasını tayyareler temin etmiştir. Prince of Wales ve Repulse İngiliz

zırhlılarını, hava kuvvetleri tarafından himaye edilmediklerinden Japon torpil tayyareleri batırmışlardır.

Şimdi deniz muharebelerinde esas rolü tayyare gemileri oynuyor. Zırhlı dayanak vazifesi ni görmektedir. Mercan denizi muharebesi, Hind Okyanusu hareketleri tayyare gemileri için tam bir muvaffakiyet olmuştur. Bu muharebeler harpten evvel zırhlı başına bir tayyare gemisi isteyen Japon düşüncesinin doğruluğunu göstermiştir. Halbuki Amerikalılar üç zırhlı için bir tayyare gemisi yapmışlardır. Amerika Barham, Repulse, Prince of Wales, geçmiş görünüyor.

Mamafih tayyare gemileri pek naziktir. Japonların yaptıkları gibi hacimleri küçültülse bile bunlar tehlikeye maruzdur.

Bu harpte zırhlıların fazla kayıplar vermesi birçok işlerde kullanılmalarından ileri geliyor. Geçen umumî harpte zırhlılar iyi muhafaza edilen limanlarda yaptıkları halde bu defa kafileleri himaye etmekte, korsan vazifesini görmektedir. Muhtelif donanmalara mensup elli kadar zırhlıdan onu bu yüzden batmıştır.

Avrupa devletlerinin altı zırhlısı batmıştır. Bunlardan Royal Oak Barham, Repulse, Prince of Wales, Hood İngiliz, Bismark Almandır. Bu zırhlılardan yalnız ikisi Prince of Wales ve Bismark 35 bin tonluk yeni gemi idi. Diğer dördü 1914 - 1915 seneleri arasında yapılmış, sonra esaslı tamir görmekle beraber kâfi derecede muhafazalı değildi.

Tayyare silâhlarının kuvvetlenmesi üzerine zırhlıların güvertelerinin zırhı artırılmış, denizaltı bölmeleri çoğaltılmıştır. Buna mukabil fazla süratlen kaybetmişlerdir. Alman amirallerinden Pfeiffer'e göre gemi inşaatında hal çaresi zırhlıları kaldırmak değil, mükemmelleştirmek tir. Bu da şu formül ile kabilirdir Zırhlı + tayyare gemisi.

Sabun yağı bulunmuyor Sabun yapanlar ne diyor?

İzmir — Son günlerde başlıyan sabun yokluğu, gittikçe şiddetlenmekte ve artık birinci ellerde sabun stoku hemen kalmamış sayılabilecek derecede mahdut firmalarda bulunabilmektedir. Sabun fiikdanının sebepleri hakkında piyasada tetkikler yapılmıştır.

Birinci ellerde sabun stoku kalmamıştır. İmalât da durmuş tur. Bunun sebebi, sabunluk yağların 84 kuruştan satılması lâzım iken, 100-102 kuruştan aşağı alınamamasıdır. İstanbul sabuncuları da sabunun kilosunu 79.80 kuruştan vermektedirler. Ankarada bile bugün sabunluk yağın kilosunu 100.102 kuruştur.

Fakat İzmirde bu fiatlarla yağ satışına mâni olunmaktadır. Esasen bu fiatlarla satışa müsaade edilse bile gene İzmirde sabunluk yağ bulunabileceği şüpheli görülmektedir. Çünkü bu defa İstanbul sabuncuları da ha yüksek fiatla yağ mübabaa edeceklerdir.

Bu işin önüne geçmek için İzmirden İstanbula kadar nakli-

ye vesaire masrafları - ki kiloda üç kuruştur - hesap edilerek iki taraf piyasası arasında bir fiat müsavatı temin etmek lâzımdır.

Son zamanlarda İzmirde Aydıncıdan yağ gelmesi bekleniyordu. Şimdi alınan haberlere göre Gaziantep ve Kilisten Aydıncı gelen tacirler Aydıncı vagon teslimi sabunluk zeytinyağını 102 kuruştan almağa başlamışlardır.

Nakliye vesaire masrafları da buna eklenecek olursa, bu yağın Gaziantep'e kadar 115 kuruşa mal olacağı ve bu yağlarla yapılacak sabunların da 100 kuruştan aşağı satılmıyacağı açık bir hesaptır. Bugünlerde Bursadan da Aydıncı gelenler ve 105 kuruştan sabunluk yağ alanlar olmuştur. Şimdiye kadar yağların mühim bir kısmını İzmir piyasalarında satan Akhisarlılar bile İzmirde yağ göndermemekte ve yüksek fiatla Anadoluya satış yapmaktadırlar.

Diğer bir habere göre de sabunluk yağların asiti düğürülmekte ve bunlar yemeklik yağ olarak da satılmaktadır.

Zayi Ekmek karneleri

Tarsustan aldığım 15408, 15471, 15473, 15476 1799 numaralı ekme karnelerimi kaybettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü yoktur.

Tarsusun Küçükminare M. 35 sokak 10 No. evde 1150 Halil Teke

Tarsus belediyesinden almış olduğum 12133, 12131, 12129 12130, 12132 numaralı ekme karnelerimi zayı ettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Tarsus İncehark M. Mehmed oğ. Şaban Adamak 1148

Tarsustan aldığım dört büyük ekme karnemi zayı ettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Tarsus Dabaghane M. de Ali karısı Esme Karapınar 1151

Tarsustan aldığım 5487, 5485 5486, 1020 numaralı ekme karnelerimi kaybettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü yoktur.

Tarsus: Teke mahallesinden Mahmud karısı Fatma Yanmaz 1154

Tarsustan aldığım 8454, 8553 5231, 5233 numaralı ekme karnelerimi kaybettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Tarsus: Teke mahallesinden Mehmed kızı Zeliha Öztoprak 1155

Tarsustan aldığım 3848, 20691, 16679, 16681 numaralı dört büyük ekme karnemi zayı ettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü yoktur.

Kızılmurat mahallesinden 28 sokak 21 No. evde Yusuf Çavuş oğlu Tahsin Sayın 1156

Tarsustan aldığım 1802 numaralı ekme karnemi zayı ettim. Yenisini alacağımın eskilerinin hükmü yoktur.

Tarsus: Cami atık M. 96 sokak 18 hanede Abdüsselâm oğlu Şadi Sürer 1153

Mersinden aldığım 4273, 16876, 16875 16877, 16878, 16879 numaralı ekme karnelerimi zayı ettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü yoktur.

Mersin Yedigün tecimevi Nedim Şengün 1149

Tarsustan aldığım 2583 No ağır işçi, 19903, 688 No. 1 hafif işçi ve 121, 122 numaralı çocuk ekme karnelerimi zayı ettim. Yenilerini alacağımın eskilerinin hükmü yoktur.

Tarsus belediye zabıta M. den Müftü M. 92 sokak 24 hanede İbrahim oğlu Hüsnü Baltalı 1157

Zayi mühür

Şahısma ait zati mühürümü zayı ettim. Yenisini kazdıracağımın eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Adanalıoğlu köyünden Recep Türkoğlu 1147

Köy Rehberi

Yazan: Eski Nahiye Müdürlerinden Müslim Aydiner

Köylünün İhtiyar meclisiyle devlete ve köye karşı umumî vazifesini gösterir.

Her köy muhtar ve azalarına, köy işleriyle alakalı olulara çok faydalı bir eserdir.

Satış yeri: Mersin - Yeni Mersin Matbaası

İlan

İçel Vakıflar müdürlüğünden:

idaremizde yirmi lira aylık ücret ve tahsilatından ayrıca yüzde 4 ve yüzde 1,5 aidat verilerek üzere bir tahsildarlık açıklar. İstiyenlerin müsbit evraklarıyla her gün Mersin Vakıflar müdürlüğüne müracaatları

[1152) 3-5

İçel Orman Çevirge Müdürlüğünden

Orman emvali satış ilanı

Oinsi	Haçmı	Muhammen bedeli
	M3. D3.	Lira Kr.
Çam ağacı	679	4 90

1 - İçel vilâyetinin Anamur kazası dahilinde hudutları şartnamede yazılı Dibek kuzu devlet ormanından 679 M3. dikili çam ağacı 12 ay içerisinde çıkarılmak üzere 18-8-942 tarihinden itibaren 18 gün müddetle açık artırma konulmuştur.

2 - Artırma 4-9-942 tarihine müsadif cuma günü saat 11 de Mersin orman binasında yapılacaktır.

3 - Beher gayri mamul metre kübün muhammen bedeli 490 kuruştur.

4 - Muvakkat teminatı 250 liradır.

5 - Şartname ve mukavele projeleri Ankara da Orman umum müdürlüğü, Mersinde orman çevirge müdürlüğü ve Anamurda Orman bölge şefliğinde görülebilir.

6 - İsteklilerin Ticaret odası vesikasile birlikte belli edilen gün ve saatta ihale komisyonuna müracaatları (Bu vesika köylülerden istenmez)

7 - Satış açık artırma usulile yapılacaktır.

(1070) 19-23-28-3

İlan

Mersin inhisarlar müdürlüğünden:

Deniz ve kara yolile bir sene içinde müdüriyetimize gelecek ve mürettep mahallere sevk edilecek tahminen 7000 ton tuzun dahili nakliyatı idaremizde mevcut şartnamesine göre 21-8-942 gününden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

Teminatı muvakkatası 1841 liradır.

İhale 4-9-942 perşembe günü saat onda Mersin İnhisarlar müdüriyetinde müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

Şartnamesini görmek ve tafsilât almak isteyenler her gün mesai saatlerinde idaremize müracaat etmeleri ve taliplerin kanunî evsafı haiz bulunmaları ve teminat akçesini muayyen saatte bir saat evvel vezneye yatırmaları lüzumu ilân olunur.

(1074) 21-25-29-3

İlan

Deniz Harp Okulu ve Lisesi Komutanlığından:

1 - Deniz Lisesi ve Deniz Gedikli orta okulunun kayıt ve kabul müddeti 10 Eylül'e kadar uzatılmıştır. İsteklilerin Mersindeki okul kayıt ve kabul komisyonuna müracaatları.

2 - Her iki okulun giriş sınavlarına 15 Eylül salı günü başlanacaktır.

(1125)

30-2-3-5-8-10

Parti kongreleri başlarken..

— Birinciden artan — zuat ve kararların imkân ve müsaadeleri nisbetinde hallederler.

Esasen, gerek memleketi, gerekse muhiti alâkadar eden bu dileklerin hepsi halkın sesi olan Parti kongrelerinde

yükseldiği için bunu yapmak halletmek icra mevkiinde olanlar için bir vazife, vatan severler için en büyük zevkidir.

Ocak kongrelerinde samimî şekilde vazifemizi yapmak partili sifatile borumuzdur.

MİLLİ MÜCADELEDE

Mersin ve havalisindeki Millî Kuvvetler Grup Kumandanı

Emin Aslan

Millî mücadeleye ait hatıralarını kitap halinde yakında neşre başlıyor.

PHILIPS (Altın Jübile Radyoları gelmiştir)

İçel Acentası; **Selvelli** Ticarethanesi

Yurddaş!

Hava kurumuna üye ol